

Autoreferat

W niniejszym autoreferacie spróbuję podsumować swoje osiągnięcia zawodowe i dydaktyczne po uzyskaniu stopnia doktora sztuki. Przedstawię w nim ponadto mój osobisty stosunek do muzyki oraz cel, jaki przyświecać mi będzie w dalszej pracy. Chciałbym zaprezentować swą działalność i na niwie artystycznej, i na polu dydaktyki, chociaż podział taki jest do pewnego stopnia sztuczny, gdyż niektóre działania dotyczyć mogą jednocześnie kilku sfer. Odrębnego usystematyzowania aktywności artystycznej i pedagogicznej dokonałem w całości przedłożonej dokumentacji.

Z chwilą gdy po przewodzie doktorskim zrealizowanym w 2004 roku w Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu uzyskałem możliwość kontynuowania rozwoju zarówno w sferze artystycznej, jak i dydaktycznej, nabrałem przekonania, że dotychczasowe wysiłki, których esencją było zgłębianie szeroko pojętej sztuki pianistycznej, miały sens. Starania o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego sztuki z jednej strony nakładają na habilitanta obowiązek autorefleksji związanej z dokonaniem w przeszłości, z drugiej zaś strony powinien on precyzyjnie przedstawić strategię rozwoju, podkreślając nieprzypadkowość obranego kierunku i celów.

Patrząc retrospektywnie na własny rozwój, dokonałem podziału na dwa okresy. Pierwszy etap, niewątpliwie związany z okresem studiów i etap drugi, zapoczątkowany w 1999 roku, kiedy to otrzymałem od mojego profesora Grzegorza Kurzyńskiego propozycję dalszej pracy w charakterze Jego asystenta w Akademii Muzycznej we Wrocławiu. Stopniowo coraz bardziej świadomy odpowiedzialności za kształtowanie osobowości drugiego człowieka pragnącego kontaktu ze sztuką, a także świadomy powierzonego mi zadania, w którym stymulowanie rozwoju artystycznego, intelektualnego i emocjonalnego studenta staje się obowiązkiem i posłannictwem, dążyłem do pobudzenia w każdej z tych osób twórczej indywidualności.

Indywidualny i twórczy pierwiastek jest dla mnie najważniejszym celem poszukiwań artystycznych i asumptem do stawiania sobie wyzwań na polu wykonawczym. Trudno mi w pełni opisać sytuację dzisiejszego muzyka. Procesy zachodzące we współczesnym świecie, szybkość i dynamizm postępu cywilizacyjnego, technologicznego, multimedialnego, a przy

tym model konkursowego i turniejowego traktowania działalności estradowej to czynniki, które mocno ingerują w artystyczną osobowość wykonawcy. Chęć ochrony własnej indywidualności staje się zatem nieodzowna i oczywista. Interpretator zawsze narażony był na krytykę, lecz nigdy w tak powszechnej formie nie był wystawiony na porównanie wizji wykonania jak to ma miejsce współcześnie. Wszelkie wysiłki, jakie czyniłem i czynię nadal, opierają się na odrzuceniu obawy, że osobowość i indywidualność dzisiejszego wykonawcy zostanie z góry skazana na eliminację, bo poszukuje się takich rozwiązań i sposobów interpretacji, które nie budzą większych zastrzeżeń i kontrowersji. Przekonanie o prawie artysty do autonomicznego przedstawiania obranych celów artystycznych nie tylko działa na mnie dopingująco, lecz stanowi także inspirację do dalszych twórczych poszukiwań. Czelowanie interpretacji zaowocowało udziałem w XIII Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina w Warszawie, podczas którego reprezentowałem nasz kraj jako członek ścisłej pięcioosobowej ekipy. Sam proces intensywnych przygotowań do konkursu pogłębił znacząco mój indywidualny portret pianistyczny i na trwałe zainicjował samodzielne poszukiwanie własnego języka muzycznego. Wtedy również od firmy fonograficznej Selene otrzymałem propozycję zarejestrowania utworów przygotowywanych na konkurs (CD 9502.25, 1995 rok). W roku 2001 nagrałem 24 Preludia op. 28 Fryderyka Chopina i Sonatę h-moll Ferenc Liszta (Selene, CD 0204.71) ; jest to wizytówka moich wcześniejszych dokonań artystycznych. Oba dzieła zarejestrowałem dzięki prestiżowemu stypendium Japońskiej Fundacji Muzycznej JESC przyznawanemu tylko jednej osobie w Polsce (edycja konkursu dla pianistów odbywa się co cztery lata). Wśród osób uhonorowanych tym stypendium są między innymi: prof. Tomasz Strahl, prof. Wojciech Światała, dr hab. Szymon Krzeszowiec.

Po uzyskaniu przeze mnie w 2004 roku stopnia doktora sztuki w dziedzinie sztuki muzycznej (w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka) na moją aktywność estradową w latach 2004–2011 złożyło się ogółem 30 występów w kraju i za granicą.

Szczególną uwagę w pracy artystycznej poświęciłem występom z towarzyszeniem orkiestry. Uważam, że ta nieczęsta forma występu jest dla pianisty przywilejem, który umożliwia mu najpełniejsze zaprezentowanie zarówno samej sztuki pianistycznej, jak i sztuki współtworzenia koncepcji wykonania. W tym okresie dziewięciokrotnie wystąpiłem w charakterze solisty, współpracując z takimi dyrygentami, jak: Jacek Kasprzyk, Marek Pijarowski, Massimiliano Caldi, Giancarlo de Lorenzo, Lee Hong-Jin, Mieczysław Gawroński, Wojciech Rodek, Jan Miłosz Zarzycki. Najbardziej wspominam współpracę z dyrygentami, której rezultatem artystycznym były wykonania Koncertu fortepianowego

Es-dur *Jeunehomme* W.A. Mozarta, I Koncertu e-moll i II Koncertu f-moll F. Chopina, III Koncertu C-dur S. Prokofiewa oraz III Koncertu fortepianowego d-moll S. Rachmaninowa. Dobór repertuaru nie był przypadkowy. Utwory te dotyczą problematyki ukazania stylistyki klasycyzmu wiedeńskiego, stylistyki romantycznej, trendów w twórczości XX wieku. Pozwoliły mi pogłębić umiejętność wypowiedzi w różnych stylach w określonej formie muzycznej.

Specjalne miejsce w moim sercu zajmował i zajmuje do dnia dzisiejszego III Koncert fortepianowy d-moll op. 30 Sergiusza Rachmaninowa. Dzieło to prezentowali na estradzie nieliczni polscy pianiści, między innymi Klara Langer-Danecka, Bogdan Czapiewski, Krzysztof Jabłoński, Beata Bilińska. Koncert fortepianowy d-moll – wyjątkowe, a zarazem najtrudniejsze dzieło literatury fortepianowej – nazywany jest „królem koncertów”. Jest utworem pięknym i popularnym, ale trudności techniczno-interpretacyjne stanowią barierę wykonawczą dla większości pianistów. **Nawiązując do ustawy o stopniach naukowych i tytułach (art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 Dz. U. nr 65, poz. 595), wykonanie tego dzieła, stanowi w moich staraniach habilitacyjnych oryginalne osiągnięcie artystyczne.** Mogę poszczycić się entuzjastycznymi recenzjami dotyczącymi wykonania przeze mnie tegoż Koncertu, napisanymi przez światowej sławy pianistę i pedagoga Konserwatorium Moskiewskiego prof. Wiktora Mierzanowa oraz wybitnego dyrygenta, z którym miałem sposobność wykonać ten utwór – prof. Marka Pijarowskiego. Wykonanie utworu odbyło się w ramach XV Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego *EuroSilesia*, wydarzenia artystycznego, któremu patronował maestro Kurt Masur. Koncert stał się pełnym odzwierciedleniem najcenniejszych dla mnie wartości, którymi są wykonanie przed publicznością i świadomość nawiązania prawdziwego kontaktu ze słuchaczami. Dążę do tego w mojej pracy nad każdym utworem. Czuję się intelektualnie związane z wszystkimi wykonywanymi utworami, lecz emocjonalnie tylko z tymi, w których następuje połączenie osobowości twórcy i odtwórcy. Odnoszę wrażenie, że właśnie utwory Sergiusza Rachmaninowa – dzięki towarzyszącym im emocjom – pobudzają mnie do tworzenia i wyrażania własnych koncepcji muzycznych, integralnie związanych z intencjami samego twórcy. W jego dziełach odnajduję możliwość autentycznego przekazu osobistych idei wykonawczych w naturalny sposób powiązany z estetycznymi założeniami kompozytora. Nabrałem takiego przekonania nie tylko po opracowaniu III Koncertu fortepianowego d-moll, który jakkolwiek wydaje się reprezentatywny dla stylu kompozytora, to jednak nie wyczerpuje wszystkich środków wyrazowych charakterystycznych dla języka muzycznego

twórcy. Dlatego również opracowałem przeciwstawny typ formy utworu (miniatury) i wielokrotnie wykonałem cykl 6 Momentów muzycznych op. 16 i cykl 10 Preludiów op. 23.

Innym ważnym projektem artystycznym o znaczeniu międzynarodowym był wyjazd do Korei Południowej, gdzie miałem zaszczyt wystąpić razem z prof. Grzegorzem Kurzyńskim i dr Agatą Zubel-Moc. Celem naszej podróży była prezentacja polskiej pianistyki i wokalistyki w repertuarze zawierającym utwory polskich kompozytorów. Nasze występy odbyły się w Chung Cheong Philharmonic Hall, w sali, w której zasiadło ponad tysiąc słuchaczy. Wykonany przeze mnie II Koncert fortepianowy f-moll Fryderyka Chopina został przyjęty entuzjastycznie. Mogę poszczycić się również wykonaniem podczas jednego występu w Filharmonii Wrocławskiej obu koncertów fortepianowych tego kompozytora – I Koncertu fortepianowego e-moll op. 11 i II Koncertu fortepianowego f-moll op. 21. W kraju, w którym Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina wpływa na charakter gustów muzycznych i wyznacza pośrednio kanony estetyki chopinowskiej, to zadanie niełatwe. Artysta musi więc dążyć do przedstawienia oryginalnych wizji wykonania tych utworów, a profesjonalne podejście do wykonawstwa powinno skupiać się na zagadnieniach związanych z brzmieniowością instrumentu oraz na ukazaniu własnej logiki narracji muzycznej, wynikającej ze zrozumienia tekstu muzycznego.

W mojej pracy zwracam też uwagę na aspekt dydaktyczny. Jako konsultant metodyczny przeprowadziłem 31 warsztatów pianistycznych w szkolnictwie niższego szczebla w Poznaniu, Lesznie, Głogowie, Zgorzelcu, Legnicy, Gorzowie Wielkopolskim, Lubaniu i we Wrocławiu. Byłem również wykładowcą kursu pianistycznego na Uniwersytecie Sztuk im. George Enescu w Iași, drugiej co do wielkości aglomeracji Rumunii. Projekt ten został zrealizowany dzięki europejskiemu programowi wymiany międzynarodowej CEEPUS II, którego sygnatariuszami są między innymi Polska i Rumunia. W sumie przygotowałem i opracowałem sześć wykładów teoretycznych, które wygłosiłem w Poznaniu, Lesznie, Wrocławiu i Iași. Uczestniczyłem także w pracach jury w regionalnych i makroregionalnych konkursach pianistycznych dla uczniów szkół muzycznych I i II stopnia organizowanych przez Centrum Edukacji Artystycznej. Ważne i nobilitujące jest dla mnie otrzymanie Nagrody Rektora Wrocławskiej Akademii Muzycznej oraz Nagród Dyrektora Wrocławskiej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej – wyróżnień, będących zachętą do dalszej aktywności w sferze dydaktycznej.

Pedagogicznie związany jestem z Wydziałem Instrumentalnym Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu. Jednocześnie pracuję w tym samym mieście na stanowisku nauczyciela mianowanego w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Karola Szymanowskiego. Pragnienie ukierunkowania uczniów i studentów w ich dążeniu do wypracowania własnej metody pracy nad utworem oraz odnalezienia swej niepowtarzalnej osobowości artystycznej zachęca mnie do wzmożonej działalności pedagogicznej. Cenię sobie taką formę pracy w relacjach z uczniami, w której działania metodyczne zmierzają do zaszczepienia w uczniach umiejętności analizowania i syntetyzowania obranych zadań artystycznych, wynikających z operowania inteligencją muzyczną. Sądzę jednak, że podstawą wszechstronnego rozwoju młodych adeptów sztuki muzycznej jest umiejętność wiernego oddania tekstu muzycznego i zawartych w nim wskazówek wykonawczych. Udział w charakterze doradcy metodycznego podczas zajęć otwartych uważam za równie wartościowy. W latach 2004–2011 studia stacjonarne ukończyły pod moim kierunkiem 6 osób. Wykaz promowanych przeze mnie absolwentów wraz z podaniem tematów ich prac magisterskich oraz ocen, znajduje się w dokumentacji działalności dydaktycznej. Byłem współpromotorem 6 prac dyplomowych.

Na polu działań środowiskowych i organizacyjnych sprawuję funkcję prezesa Dolnośląskiego Towarzystwa im. Fryderyka Chopina, którego siedzibą jest znany we Wrocławiu Klub Muzyki i Literatury. Towarzystwo działa na rzecz propagowania polskiej kultury muzycznej, rozwijania inicjatyw sprzyjających rozwojowi potencjału dolnośląskiego środowiska artystycznego, a także ożywiania dolnośląskiej sceny muzycznej, nawiązując do idei, których animatorem było wrocławskie koło TiFC.

